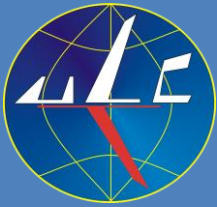

„Zróżnicowanie wymogów w zakresie systemu zarządzania bezpieczeństwem na lotniskach: użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji, lotniskach użytku publicznego niepodlegających certyfikacji oraz lotniskach użytku wyłącznego, w świetle istniejących przepisów lotniczych i procedur lotniczych na tych lotniskach”.

Urząd Lotnictwa Cywilnego 2018

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM **– EKSPLOATACJA LOTNISK**

Zgodnie z pkt. 3.1.1. Załącznika 19 do Konwencji **o międzynarodowym lotnictwie cywilnym:**

... Każde Państwo będzie wymagać, jako części Krajowego Programu Bezpieczeństwa w Lotnictwie Cywilnym (KPBwLC) wdrożenia SMS od następujących podmiotów prowadzących działalność w lotnictwie cywilnym w obszarze jego jurysdykcji: ... m.in.

- zarządzających lotniskami certyfikowanymi, zgodnie z Załącznikiem 14. ...

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – EKSPLOATACJA LOTNISK

Zgodnie z Krajowym Planie Bezpieczeństwa 2017 – 2020:

Klasyfikacja obszarów zagrożeń w zakresie eksploatacji lotnisk:

1. Do obszarów zagrożeń systemowych zaliczono m.in. :

... Ruch lotniczy / Liczba zdarzeń ogółem / finansowanie i zasoby krajowego nadzoru lotniczego (ULC) ...

2. Do obszarów zagrożeń europejskich zaliczono m.in. :

- a) Wtargnięcie na drogi startowe (Runway Incursion)
- b) Wypadnięcie z dróg startowych (Runway Excursion)
- c) Nieprawidłowy kontakt z drogą startową (Abnormal Runway Contact)
- d) Pożar, dym i opary (Fire, Smoke & Fumes)
- e) Bezpieczeństwo na ziemi (Ground Safety)...

3. Do obszarów krajowych zaliczono m.in. :

- a) Zderzenia z ptakami (Birdstrike)
- b) Zagrożenia ze strony zwierząt (Wildlife hazard)
- d) Oślepienia pilotów światłami z ziemi
- e) Zdarzenia lotnicze związane z holowaniem szybowca (GTOW) ...

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – RODZAJE LOTNISK

LOTNISKA:

- Użytku publicznego O PEŁNEJ CERTYFIKACJI – 14
- Użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji – 6
- Użytku publicznego niepodlegające certyfikacji – 22
- Użytku wyłącznego – 18
- Lądowiska - 368

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – Lotniska użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji

Lotniska użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji

WYMOGI - § 22 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r.
w sprawie warunków eksploatacji lotnisk (Dz.U. z 2014 r. poz. 1420):

Zarządzający lotniskiem wdraża na lotnisku system zarządzania bezpieczeństwem, w ramach którego:

- 1) wyznacza osobę odpowiedzialną za zarządzanie bezpieczeństwem na lotnisku;*
- 2) przeprowadza, nie rzadziej niż raz na rok:*
 - a) identyfikację zagrożeń, polegającą na wskazaniu czynników mających negatywny wpływ na poziom bezpieczeństwa na lotnisku,*
 - b) audyty i inspekcje bezpieczeństwa;*
- 3) przeprowadza postępowania wyjaśniające dotyczące zdarzeń na lotnisku mających wpływ na bezpieczeństwo.*

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – Lotniska użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji

PROCEDURY - § 23 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie warunków eksploatacji lotnisk:

§ 23. *W celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji lotniska zarządzający lotniskiem opracowuje i wdraża na lotnisku procedury operacyjne, które określają sposób postępowania w zakresie:*

- 1) zgłaszania informacji do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3 ustawy;*
- 2) inspekcji PRN;**
- 3) ruchu pojazdów na lotnisku;**
- 4) zarządzania płytą postojową i bezpieczeństwa na płycie postojowej;**
- 6) eksploatacji i utrzymania nawierzchni PRN;**
- 7) eksploatacji pomocy wzrokowych i systemu zasilania elektrycznego;**
- 8) odśnieżania PRN, jeżeli lotnisko jest użytkowane w zimie;**
- 9) bezpieczeństwa operacji lotniskowych w czasie wykonywania prac na lotnisku;**
- 10) kontroli przeszkód lotniczych;**
- 11) przeciwdziałania zagrożeniom ze strony zwierząt;**
- 12) udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwie na lotnisku lub w jego pobliżu.*

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – **Lotniska użytku publicznego** **o ograniczonej certyfikacji**

PROPOZYCJE ZMIAN WYMOGÓW **dla lotnisk użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji**

określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie
warunków eksploatacji lotnisk :

Precyzując aktualne zapisy określające wymogi dla zarządzających lotniskami użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji poprzez dodanie poniższych działań w ramach wdrażania na lotnisku system zarządzania bezpieczeństwem przez zarządzającego:

- ➔ określenie zasad i procedury zgłaszania wszelkich spraw związanych z bezpieczeństwem na lotnisku,**
- ➔ identyfikację zagrożeń i ich analizę powiązanego z nimi ryzyka , polegającą na wskazaniu czynników mających negatywny wpływ na poziom bezpieczeństwa na lotnisku,**
- ➔ ocenę i łagodzenie ryzyka w zakresie bezpieczeństwa na lotnisku,**
- ➔ monitorowanie skuteczności działań w zakresie likwidacji zagrożeń i zmniejszania ryzyka.**

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – **Lotniska użytku publicznego** **o ograniczonej certyfikacji**

PROPOZYCJE ZMIAN WYMOGÓW **dla lotnisk użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji**

Zadania szczegółowe dla Kierownika ds. Bezpieczeństwa dla lotnisk użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji:

- ➔ **kierowanie planem wdrażania SMS,**
- ➔ **zarządzanie procesem ciągłej identyfikacji zagrożeń,**
- ➔ **analizowanie ryzyka,**
- ➔ **monitorowanie realizacji działań korekcyjnych oraz ocena ich wpływu na bezpieczeństwo,**
- ➔ **prorowadzenie bazy danych SMS oraz dokumentowanie działań SMS,**
- ➔ **planowanie i organizowanie szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa,**
- ➔ **ciągłe monitorowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa zgłaszanych przez użytkowników lotniska oraz analiza ich występowania na lotnisku,**

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – Lotniska użytku publicznego niepodlegające certyfikacji i lotniska użytku wyłącznego

Lotniska użytku publicznego niepodlegające certyfikacji i lotniska użytku wyłącznego

WYMOGI - Art. 135 a ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze:

... Zarządzający lotniskiem w ramach krajowego systemu obowiązkowego zgłaszania, obowiązane są zgłaszać Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych zaistnienie zdarzenia polegającego na przerwie w działaniu, wadzie, uszkodzeniu statku powietrznego lub jego elementu albo innej okoliczności, która miała lub mogła mieć wpływ na bezpieczeństwo lotu. ...

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – Lotniska użytku publicznego niepodlegające certyfikacji i lotniska użytku wyłącznego

PROCEDURY - § 32 i 33 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie warunków eksploatacji lotnisk :

§ 32. Zarządzający lotniskiem określa strukturę zarządzania lotniskiem, w tym zadania i obowiązki personelu, oraz zapewnia środki techniczne w liczbie uwzględniającej zakres zadań i obowiązków wynikających z art. 68 i 69 ustawy.

§ 33. 1. W celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji lotniska zarządzający lotniskiem opracowuje i wdraża procedury operacyjne, które określają metody postępowania w zakresie:

1) zgłaszania informacji do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3 ustawy;

2) inspekcji PRN;

3) ruchu pojazdów i pieszych w PRN;

4) zarządzania płytą postojową, w przypadku lotnisk z drogą startową o nawierzchni sztucznej;

5) bezpieczeństwa na płycie postojowej;

6) eksploatacji i utrzymania nawierzchni PRN;

7) eksploatacji pomocy wzrokowych i systemu zasilania elektrycznego;

8) odśnieżania PRN, jeżeli lotnisko jest użytkowane w zimie;

9) bezpieczeństwa operacji lotniskowych w czasie wykonywania prac na lotnisku;

10) kontroli przeszkód lotniczych w obszarze ograniczeń wysokości zabudowy na lotnisku i w jego otoczeniu;

11) przeciwdziałania zagrożeniom ze strony zwierząt;

12) udzielania pomocy statkom powietrznym, które znalazły się w niebezpieczeństwie na lotnisku lub w jego pobliżu.

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM – **Lotniska użytku publicznego niepodlegające** **certyfikacji i lotniska użytku wyłącznego**

PRPOZYCJE ZMIAN WYMOGÓW **dla lotnisk użytku publicznego niepodlegające certyfikacji** **i lotniska użytku wyłącznego**

określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie warunków eksploatacji lotnisk :

Wprowadzenie dla zarządzających lotniskami użytku publicznego niepodlegające certyfikacji i lotniskami użytku wyłącznego zadania polegającego na wdrażaniu na lotnisku system zarządzania bezpieczeństwem, w ramach którego zarządzający:

- ➔ **wyznaczy osobę odpowiedzialną za zarządzanie bezpieczeństwem na lotnisku;**
- ➔ **przeprowadzi, nie rzadziej niż raz na rok:**
 - **identyfikację zagrożeń, polegającą na wskazaniu czynników mających negatywny wpływ na poziom bezpieczeństwa na lotnisku,**
 - **audyty i inspekcje bezpieczeństwa;**
- ➔ **przeprowadza postępowania wyjaśniające dotyczące zdarzeń na lotnisku mających wpływ na bezpieczeństwo.**

Zagrożenia powodowane przez zwierzęta **na terenie lotnisk i w ich otoczeniu**

Mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa w kontekście obecności zwierząt (zwłaszcza ptaków) na terenie lotnisk oraz w ich otoczeniu, a także mając na uwadze spełnienie zapisów Krajowego Planu Bezpieczeństwa w obszarze zagrożeń krajowych przy Prezesie Urzędu Lotnictwa Cywilnego działa Komitet ds. zderzeń statków powietrznych ze zwierzętami (*decyzja nr 3 Prezesa ULC z 2013 r. w sprawie powołania komitetu ds. zderzeń statków powietrznych ze zwierzętami*).

Dzięki działaniom Komitetu m.in. :

- ➔ wzrosła świadomość zagrożeń powodowanych przez zwierzęta dla bezpieczeństwa lotniczego;**
- ➔ poziom wiedzy dot. zagrożeń i sposobów ich zarządzania jest dużo wyższy;**
- ➔ następuje swobodna wymiana informacji oraz dobrych praktyk stosowanych na różnych lotniskach;**
- ➔ rozwija się współpraca i porozumienie;**
- ➔ opracowano wzór oraz procedurę dot. postępowania ze zwierzętami mogącymi zagrażać bezpieczeństwu operacji lotniczych (współpraca z GDOŚ).**

Komitet spotyka się raz w roku, udział w spotkaniach jest wolny i bezpłatny.

Zagrożenia powodowane przez zwierzęta na terenie lotnisk i w ich otoczeniu

W 2017 roku mając na celu zwrócenie uwagi na istotę zagrożeń jakie powodować mogą zwierzęta (zwłaszcza ptaki) dla bezpieczeństwa lotniczego opracowano stronę internetową www.kolizjezptakami.pl będącą kompendium wiedzy dla zainteresowanych.

Dodatkowo celem podkreślenia konieczności zgłaszania zdarzeń z obecnością zwierząt w otoczeniu lotnisk opracowano ulotkę oraz plakat – Zgłaszaj wszystkie kolizje z ptakami.

Zagrożenia powodowane przez zwierzęta **na terenie lotnisk i w ich otoczeniu**

Zgłaszanie wszystkich zderzeń a także wszelkich zdarzeń związanych z obecnością zwierząt przyczyni się do stworzenia wiarygodnej krajowej bazy danych zderzeń co będzie miało realny wpływ na określenie prawidłowych wskaźników bezpieczeństwa określonych w Krajowym Planie Bezpieczeństwa. To z kolei również umożliwi dokonanie analiz zaistniałych zdarzeń i poznanie „wroga”. Zarządzać zagrożeniami można jedynie znając ich przyczyny.

Również ustawodawca unijny dostrzega konieczność określenia i wymagania standardów bezpieczeństwa na lotniska w tym zakresie. Mimo że rozporządzenie 139/2014 UE dotyczy wybranych lotnisk spełniających określone wymagania, to w preambule do ww. regulacji zobowiązuje się Państwa członkowskie do zastosowania odpowiednich środków mających na celu podniesienie ogólnego poziomu bezpieczeństwa lotnictwa „rekreacyjnego” i wszelkiego zarobkowego przewozu lotniczego.

Co więcej, Komisja Europejska zapewnia, że ponownie we właściwym czasie, zbada możliwość rozszerzenia zakresu stosowania rozporządzenia 139/2014 UE – w związku z czym zaangażowanie Zarządzających lotnisk użytkowanych „rekreacyjnie” w dążenie do zmniejszania zagrożenia jest bardzo istotne.

An aerial photograph of an airport runway. The runway is a dark, paved strip with white dashed lines down the center and white crossbars at the end. It is surrounded by green grass and dense tropical vegetation. In the far distance, a small town or city is visible under a cloudy sky. A large, yellow, trapezoidal text box with a red border is superimposed over the middle of the image.

**DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ !**